

поступок, в результаті яких були надані привілеї, що зіграли велику роль в розширенні прав та вольностей шляхти, зокрема в області законодавчої влади, оскільки шляхта отримала право впливати на законотворчу діяльність і брати участь в обговоренні законів, у вирішенні питань війни та миру.

Також, слід відзначити, що отримані польською шляхтою перемоги стали політичним прикладом для шляхти Великого Князівства Литовського, які сподівалися на закріплення своїх прав на польський кшталт.

ВАСЬКЕВИЧ Я. С.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри історії держави і права, асистент

СТАНОВЛЕННЯ ТАВРІЙСЬКОЇ ЄПАРХІЇ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Єпархія до якої відносилося Таврійське духовенство спочатку називалась Словенська та Херсонська (1775–1786 р.), згодом єпархія змінила свою назву на Катеринославську та Херсонську (1786–1799 р.). З 1799 року відбулися нові зміни в назві єпархії — Новоросійська та Дніпровська (1799–1803 р.), потім Катеринославська, Херсонська і Таврійська (1803–1837 р.). Після відділення від неї Херсонської єпархії в 1837 р. отримала назву Катеринославська і Таганрозька. З травня 1837 р. стала називатися Херсонська і Таврійська єпархія, а в 1857 р. дістала назву Херсонської та Одеської єпархії. Така часта зміна назви єпархії залежала від змін назви Новоросійського краю, до якого вона належала (Гермоген, єпископ Псковский и Порховский, бывший Таврический и Симферопольский. Псковъ, типография Губернского Правления. — 1887. — С. 152).

У 1775 р. із Новоросійської і Азовської губернії утворилась Словенська та Херсонська єпархія. 30 березня 1783 г. із Новоросійської і Азовської губернії склалось Катеринославське намісництво, що згодом було розділено на 15 уїздів. 28 листопада 1783 р. Слов'янська єпархія була переіменована на Катеринославську. У 1795 році із частини Катеринославського намісництва було утворено Вознесенську губернію.

У 1802 р. Новоросійська губернія була розділена на три: Миколаївську, Катеринославську і Таврійську.

У 1851 р. преосвященний Іннокентій написав у звіті до Святійшого Синоду, що Крим переповнений магометанами, котрі хоча і не ворожі до

християн, але мало хто з них приймає православну віру через те, що не приймається жодних мір для їх переходу (Таврические епархиальные ведомости. — 1885. — № 4. — С. 15–16). З побутової точки зору населенню було більш вигідно бути магометанами, оскільки останні не підпадали під рекрутський набір, плату високих податків (Извлечение из отчета по ведомству духовных дел православного исповедания за 1836 г. С. 96).

У 1853 р. Іннокентій писав про необхідність заснування в Криму вікаріатства. Про заснування самостійної єпархії можна було говорити не раніше 1859 р.

16 листопада 1859 р. було затверджено доповідь Святійшого Синоду про відкриття Тарвійської єпархії, з призначенням архієрейської кафедри у Сімферополі з присвоєнням єпархії 2 класу після Херсонської. Саме з того моменту було вирішено за Височайшим велінням відпускати щорічно на потреби нововідкритої єпархії по 14, 800 руб., на витрати архієрея 4,000 руб., на оточення та служителів при ньому 1, 475 руб., на кафедральний собор 2, 955 руб.; на хор, церковні потреби, ремонт архієрейського будинку і собору та на різницю 1,570 руб.; на консисторію 4,800 руб.

1 січня 1860 року Височайше затвердженою доповіддю Святійшого Синоду було призначено архієпископом Таврійським і Сімферопольським єпископа Єлпідіора. Преосвященніший Єлпідіор, присутній на той час у Святійшому Синоді зробив все необхідне для нововідкритої єпархії, але переміститися до неї так і не зміг.

Святійший Синод звелів указом преосвященнішому Єлпідіору залишатися у Петербурзі до закінчення призначеного йому строку присутності у Синоді.

Преосвященніший Єлпідіор доручив економому архієрейського дому архімандриту Миколаю і кафедральному протоієрею Михайлу Родіонову подбати про приміщення для крестової церкви та архієрея. В якості приміщення для крестової церкви та архієрея став будинок графа Перовського, а приміщення для консисторії та оточення архієрейського розташувалося в двох суміжних будинках (Памятная книжка для духовенства Херсонской епархии. Ф. Миляновский. Одесса, Типография Е. И. Фесенко, Ришельевская ул., соб. Дом № 47., 1902 г., С. 8–9).

За поданням преосвященнішого Єлпідіора від 3 лютого 1860 року Святійшим Синодом було затверджено: 1) кафедральним собором має стати симферопольський Олександроневський собор на чолі з протоієреєм Михайлом Родіоновим та іншими членами причту;

2) членами консисторії мають стати: архімандрит Геронтій, соборний протоієрей Родіонов і Левицький і настоятель церкви при боговгодних закладах протоієрей Феодор, а секретар — колегський асесор Голосов.

Першу пропозицію преосвященніший Єлпідіор надав консисторії 8 березня 1860 року про вступ членів та іншим службовців консисторії

до виконання своїх обов'язків, про відкриття присутствія по виконанню молитов і сповіщення про це губернського правління і духовенства Таврійської єпархії.

Перший журнал консисторії з цього приводу було підписано 26 квітня та приведено до виконання 27 квітня 1860 р. Саме так було започатковано самостійну Таврійську єпархію (Таврические епархиальные ведомости. — 1882. — № 1. — С. 15–16.).

Таким чином можна зробити висновок, що становлення Таврійської єпархії супроводжувалося доволі складними історико-правовими переломовими. Держава здійснювала гідне фінансування потреб духовенства Таврійської єпархії, що значно вплинуло на її подальший розвиток. Крім жалування з казни духовенство отримувало пожертви від прихожан та мало свій земельний наділ не менш ніж 120 десятин. Для допомоги вдовам та сиротам у Таврійській єпархії існували три установи: єпархіальне піклування, товариство взаємодопомоги для духовенства і Александроневське братство. Таврійське єпархіальне піклування мало особливість, а саме в кожному благочинному окрузі благочинна рада сама розподіляла кошти між вдовами та сиротами свого округу.